

ВИЛИВАЮТЬ СВОЇ ЖАЛІ

ВАШИНГТОН. — Конвенція малих бізнесменів новолі устатковується. Правда, ще далі не бракує бурливих моментів, серед яких треба виносити впертих бесідників надвір, але всетаки окремі комісії, призначені головою, щось радять і навіть свої резолюції піддають під голосування; присутні приймають їх оплесками, перемішаними з криком. Дотеперішні домагання малих бізнесменів дивно схожі на ті домагання, що їх ставить великий бізнес. Передвісім вони гостро критикують політику „нового розділу“. Далі вони домагаються, щоб уряд рішуче вже раз на якусь стаду політику, а не крутив бізнесом; щоб значно поменшив податки; щоб не втручався до бізнесу й не брався за пульт його контролювати; щоб викинув цілковито закон Вагнера про взаємину праці. Ця конвенція вказує, що серця малих бізнесменів повні жалю до уряду і вони приїхали до Вашингтону радше тому, щоб цей жалю висказати, ніж щоб подати свою конструктивну думку, як зарадити лиху.

НА ШЛЯХУ ДО РОЗБУДОВИ ДОМІВ.

ВАШИНГТОН. — Голова федеральної мешкальної адміністрації, Стравс, сказав, що його департамент уже зробив розділ \$160,000,000 між 44 міста і вже набавом розпочинається по різних місцях Злучених Держав масова будова мешкальних домів. Але Стравс відразу зазначив, що уряд заохочуватиме до будови малих, одно- або дво-фамільних домів, а не великих апартаментів. Також по містах впливатиме на те, щоб не великих старих ділків і не будували на них нових великих будинків, тільки щоб вишукували цілком нові парцели, приступні в ціні, і там будували доми, закладаючи рівночасно комунікаційну сітку, щоб люди могли легко керуватися досвідом англійців, які є тої думки, що суспільство дає стати на тривалих основах тоді, коли велике число людей матиме свої власні доми. Це витворить в них почуття власності.

ЛІГІ ЗАПЕРЕЧУЄ АГРЕСИВНІ ПЛЯНИ З. Д. А.

ВАШИНГТОН. — Адмірал Лігі, який уже третій день знаходиться під допитами сенатського комітету, заявив, що планована розбудова флоту цілком не має на цілі якихсь агресивних планів, тільки виключно оборонні. Америка не думає на нікого нападати, ні комусь іншому помагати в нападі, тільки хоче оборонити себе.

НАРЕШТІ ВИЧИЩУЮТЬ ЗАРАЗУ.

НЬО ЙОРК. — Предсидник одної з найбільших юній, автомобільних робітників, Гомер Мартин, заявив, що його юнія вичищуватиме за свого нутра комуністів. Бо комуністична пропаганда серед робітників є таксамо небезпечна, як нацистична чи фашистська, говорив він. Тому юнія зведе з комунізмом боротьбу до останку. В першій мірі будуть викидати комуністів з провідних становищ. Членство покищо залишуть.

ЛЕЙДІ АСТОР ПРО КОМУНІСТІВ.

НЬО ЙОРК. — Лейді Астор, що роджена в Америці, але вийшла заміж за англійського лорда Астора і тепер в Англії відіграє значну політичну роллю, прибувши до Америки, сказала, що вона є великим противником комунізму, тому, що комунізм є причиною всяких диктатур і всяких „ізмів“. Якби не комунізм, то в Німеччині не прийшло б до нацизму, а в Італії до фашизму. Зовсім страшно перед комунізмом загрожена нація рятується фашизмом.

ВИЧИЩУЮТЬ ІЩЕ ОДНУ ЗАРАЗУ.

НЬО ЙОРК. — По цілій Америці розпочато кампанію за роздобуття фондів на боротьбу з венеричними недугами, в першій мірі з сифілісом, на який хворіє в Америці велике число людей. Заразом вголошують багато докладів про небезпеку тих недуг, та як з ними боротися. На ньюйоркській збірці в тій справі комісар здоров'я Райс заявив, що цю недугу можна цілком вигубити, але треба, щоб люди здавали собі справу з її небезпеки.

ТРАГІЧНИЙ ВИПАДОК З БОМБОВИМИ ЛІТАКАМИ.

САН ПЕДРО (Каліфорнія). — В часі військових маневрів налетіли на себе два великі бомбові літаки і, знищивши себе взаємно ринули в море. Згинули і, зникли 11 осіб. Та три летуни, хоч тяжко поранені, з цієї катастрофи вижили.

ХОТІЛИБ ДЖАНА ЛУІСА НА ПРЕЗИДЕНТА З.Д.А.

ВАШИНГТОН. — На конвенції копальняних робітників виступив Френк Гейс і сказав, що робітництво має в себе такого провідника, який дуже добре надавався на президента Америки. Ним є предсидник К.П.О., Джан Луїс. Присутні прийняли цю заяву рясними оплесками.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

СТРІЧА ГОЛОВАЧІВ.

Та не тих головаців, що головами працюють, а тих, що працюють кулаками. Джеймс Бредок, колишній ньюджерзський корабельний вантажник, та Джек Демпсі, оба в своїй часі чемпіони кубкачної бійки великої ваги.

ШВАЙЦАРСЬКИЙ ДЕФРАДАНТ УТІК ДО ПОЛЬЩІ.

Львівська поліція одержала від слідчої влади у швайцарському Берні доповідь про 44-літнього Ганса Гандельмана, нотаря з Берна, що спроневерив гроші і цінні папери у висоті 160,000 швайцарських франків. Швайцарська слідча влада ствердила, що дефрандент утік спершу до Берліна, а звідтам до Польщі.

ТРОХИ ПОПУСТИДИ.

Польські спортові організації прийняли „арійський параграф“, який виключили жидів від участі в їхніх спортивних змаганнях. Тепер ген. Вільчинський в імені уряду зніс цей параграф як „неспортовий“. Але всетаки залишив тим організаціям певну волю щодо виключування „неарійців“, до яких поляки можуть вчисяти також національну „меншину“. Бо, на їх думку, спорт у Польщі повинен мати тільки польський характер.

УБИВ СВОГО ДОБРОДІЯ.

Гостинцем коло Селиська під Львовом їхав сапоми 55-літній Гаврило Ільків з 25-літнім Климом, якого виводив від дитини і прийняв за свого сина. По дорозі прибраний син стрілив до Ількова і положив його трупом. Опісля зголосився на поліцію в Давидові. За причину душогубства подав родинні і маєткові спори.

БУВАША СТУДЕНТКА ПРАВА КРАЛА З НУЖДИ.

У Львові арештували 19-літню Фр. Ребюк, бувшу студентку прав львівського університету, під замітом постійних крадіжів гардероби по різних львівських школах, м. ін. у політехніці. Арештована заявила, що не мала з чого заплатити 160 зл. оплати в університеті й тому покинула університет. Недавно з браку засобів до життя зачала красти, що попало.

ОКУПАЦІЙНИЙ СТРАЙК УЧИТЕЛІВ.

В приватній вселюдній школі в Лодзі вибух учительський страйк. Учительський персонал рішуче на окупційний (сидячий) страйк, стаючи в обороні 3 товаришів, яких зприводу старшого віку зредукували.

ВАРВАРСТВО НА ЗАЛІЗНИЦЯХ.

Ще недовго їздять на головних залізничних шляхах Польщі електричні потяги, та зв. люкс-торпеди, а вже пасажирів вигідне, чисте й естетичне улагодження тих возів понижили та поубрали по варварськи. Повідкручували із стін дзеркала і покрали все, що тільки далося забрати. Навіть фаянсові умивальні поцезали. Терплять на тім пасажири, яких поубавлено вигідних улагоджень, а ще більше терплять кондуктори, яким залізнична управа потручує відшкодування з їхніх скромних зарібіків. Замітне, що те варварство, як стверджує польська преса, практикується переважно на залізничних шляхах у корінній Польщі.

ВБИЛИ ЛСОВОГО ДОЗОРЦЯ.

В Потурорах, пов. Бережани, вбито дозорця лісів гр. Потуцького, 28-літнього Юсифа Онуцака. Невідомі люди напали на дозорця лісів у часі, коли він вертався додому, і побили його палками по голові та порізали ножами на смерть. Була це мабуть лімста за те, що Онуцак поборював енергійно лісових шкідників.

ДОБРИЙ „ГЕШЕФТ“.

Колишній чоловік Жанети Сухостов, теперішньої нареченої кн. Мих. Радзівіла, Венямин Сухостов, що перебував у Відні, виїхав до Італії. Кажуть, що він має стрінутися там з своєю бувшою жінкою, яка навіть запросила його на своє віччання з кн. Радзівілом. Видко, що обоє роблять добрий „гешефт“.

ДОСМЕРТНИЙ ПОБУТ У ДОМІ БОЖЕВІЛЬНИХ.

В домі божевільних у Брунмурі (в Англії) помер недавно в 83-му році життя Гари Виндгем Картер. Цей чоловік, зовсім нехворий на умі, перебував у заведенні для божевільних 43 роки. Мав 40 літ життя, коли його замкнули в домі божевільних за те, що виписав лист до королеви Вікторії з погрозами, що її вб'є.

В Англії прийнято, що атенатників на володарів не вважають проступниками, а тільки людьми несповна розуму. Так поступили й з Картером. Його замкнули в заведенні для божевільних, де він перебував 40 років. Ані смерть королеви Вікторії, ані трикотні зміни на престолі Англії не змінили в нічому, домі нормального чоловіка, замкнутого на ціле життя в домі божевільних.

ХТО ВБИВ Д. СТЕЦЬКОВА?

Слідство у справі вбивства Д. Стецькова досунулося значно вперед. Поліція збрала, як кажуть, низку доказів, що злочину dokonala колишня слуга небижчика, 22-літня Стефанія Цирко, яку арештовано. Відтиски пальців на мармуровій плиті та на знярядах влому ідентифіковано понад сумнів, причому всі її викрути щодо свого алібі показали неправдивими. Зате докопалення проти двадцяти кількілїтнього неврахесного сина небижчика, що живе під Львовом і виступив проти батька з аліментційним процесом, припинено, бо в критичному часі він перебував у в'язниці.

ВІД ЧОГО ЛЮДИ ВМИРАЮТЬ.

Вісім літ без праці був 43-літній Банет, член управи союзу друкарів у Варшаві. Недавно повідомили його, що може стати до праці як друкарський машиніст. Одержавши цю вістку, він захитався й упав трупом. Помер під вражінням на удар серця.

“ПІД ЗНАКОМ ВЕЛИКОЇ УКРАЇНИ”

ЛЬВІВ. — Польський часопис „Слово Народове“ незадоволений з українського Різдва, і випикує з цієї нагоди таке: „Свята Різдва Христового греко-католики пройшли в українців під знаком Великої України, при неприхильному настрою супроти свого, що польське“. Далі нарікає на радіо-станцію, що передала українську богослужбу, яку відслужив о. єпископ Іван Бучко. А зокрема докидає станції за те, що була передана через радіо з диліт проповідь митрополита Шептицького, яка визначалася тим, що був у ній заклик „до закордонних українців, щоб витримали в спокою, бо приїде час, коли ще раз настає зєднання українців“. Не подалося польській газеті далі те, що при кінці богослужби вніс єпископ Іван „Многая літа“ українському народові, та що по тім сам єпископ почав співати „український національний гімн „Боже великий, єдиний, нам Україну спаси“.

ДАЛІ ПОЛЬШАТЬ ЛЕМКІВЩИНУ.

ЛЬВІВ. — „Діло“ подає з Лемківщини, що „лемківський буквар“ був тільки початком нового польонізаційного курсу. Тепер заведено вже науку польської мови у першій класі народних шкіл. На школах вже є таблиці тільки з польськими написами. З Лемківщини забрано вже майже всіх учителів-українців. І це діється на тій землі, де число поляків-колоністів не переходить навіть 5 відсотків усієї людності.

БЕРУТЬСЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ.

ЛЬВІВ. — З Полісся доносять до „Діла“, що польська влада заборонила на Різдво колядувати навіть малим дітям. Старости звалили благочинних і пригадували їм ухвали Синоду з Варшави, що треба правити в церквах по польськи і по польськи проповідати. Там, де батюшки пробували по-польськи проповідувати, люди виходили з церков, щоб не слухати проповіді. Польська влада наказала також святкувати по церквах Новий Рік за новим стилем. По деяких церквах дійсно в той день дзвонили і звалили людей до церкви. Та ніхто з поліщуків не приходив.

ПАМ'ЯТАВ ЗА РІДНИЙ НАРІД.

ХУСТ (Закарпаття). — Поховано Івана Дичку, отамана жандармерії. Покійний родом з Стрия, Галичина. До війни був старшиною в австрійській жандармерії. Служив у Чехії. Як повстанець Українська Держава при кінці 1918 року, покінчив покійну родину на чужині й зголосився до українського уряду в Станіславові з заявою: „Я прийшов служити українському народові й рідній державі“. Перейшов велич і трагедію визвольної боротьби. На похороні був величезний здиб народ. Чехословацька військова влада віддала покійному пошану як майорів жандармерії на пенсії.

ЯК ДОШКУРЮЄ ПОЧТА В ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА. — Посол Целевич предложив у бюджетовій комісії документи на надужиття почти при доручуванні українських часописів. І так часопис, заадресований латинськими буквами „Шимчак Павло“ завернено з допискою, що такий адресат є незнаний, а тільки „Шимчак Павел“. А часопис, що був висланий до Шляхтовської й заадресований „Шляхтовський Кондрат“, завернено з допискою, що такий є незнаний, а тільки „Шляхтовскі Кондрат“.

ДАЛИ РЕНТУ ТІЛЬКИ 35 ІНВАЛІДАМ.

ВАРШАВА. — Польський інвалідський закон з 1921 р. не признавав безпеки інвалідам української Галицької Армії. Новий закон з 1933 р. уже признав ренту деяким інвалідам, але поставив дуже гострі вимоги. Згідно з тими гострими приписами зголосилися 1,074 українські інваліди, управленні до допоти. Та, як подав у соймі посол Целевич, ренту дістали тільки 35 інвалідів. Значить, громадянська інституція Українське Товариство Допомоги Інвалідам у Львові дає матеріальну поміч 500 інвалідам і видає на те річно 100,000 злотих, а держава дає 35 інвалідам і видає на те яких 20,000 злотих річно.

НЕ ЗАДОВОЛЕНІ І З УКРАЇНСЬКИХ СЛУЖНИЦЬ.

ЛЬВІВ. — „Слово Народове“ не годне зрозуміти, як може український „Маслосоюз“ краще розвиватися від польського „Звіонзку Млечарського“. І вияснює це тим, що українські дівчата, що є у поляків на службі, купують масло в українських крамницях, а польські господині не звертають на це уваги.

„ПРИЯТЕЛІ СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ“.

ЛОНДОН. — При помочі контррозвідки і панни „Ікс“ викрито, що організація „Приятелів С.С.С.Р.“ в Лондоні була нічим іншим, а шпигунським бюро, яке передавало Советам військові тайни.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Co., Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office at Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакції на відомостях.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КОНФЕРЕНЦІЯ МАЛОГО БИЗНЕСМЕНА

На запрошення президента Рузвельта зіхалось до Вашингтону від пів тисячі до цілої тисячі представників малого бізнесу, щоб подати урядові свої думки для викінчення плану акції до повернення нормальних відносин.

Скликання такої конференції було з боку президента розумною річчю. Президент, щоправда, говорив з представниками бізнесу вже кілька разів, але за кожним разом це були представники великого бізнесу, великих купецьких, промислових і банкових організацій. Великий бізнесмен має різні проблеми, зв'язані з депресією, але ці проблеми трохи інакші від проблем малого бізнесмена. Одною з найголовніших ріжниць, що кидається внаслідок візиту, це те, що коли дрібний бізнесмен потребує грошей, він мусить іти позичати їх до банкіра, тоді, як великий бізнесмен може обійти банкіра й віднести до біржі.

Другою суттєвою ріжницею між великим і малим бізнесом є те, що дрібний бізнес живе постійно в смертельній страху перед великим бізнесом. Великий бізнес такого страху не знає. Це наче велитенські риби, що плавають в океані бізнесу й пожирають менші риби; з великими вони інколи зачіпаються бійки з поліцією. Учасники не слухали пропозицій щодо вибору тимчасової ні постійної президії. Усяка пропозиція була під підозрінням. Коли хто думає, що лиш іммігранти, непривичні до демократичних форм ведення справ, не вміють вести зборів, хай прочитає ці рапорти, а певно змінить свою думку.

Це почуття непевності можна доглянути вже в самій поведінці малих бізнесменів на конференції. Рапорти з конференції подають сцени, які можна назвати справді скандальними, якби не взяти під увагу власне цього основного почуття непевності свого положення в малого бізнесмена. Цілі години по офіційним початі конференції делегати не могли почати нарад через крики. Сотка учасників, що хотіла говорити, кинулась до підвіщення, щоб добитися до мікрофону. Поліція мусіла відтягати людей, що говорили задвог. На салі часто зчинялися бійки з поліцією. Учасники не слухали пропозицій щодо вибору тимчасової ні постійної президії. Усяка пропозиція була під підозрінням. Коли хто думає, що лиш іммігранти, непривичні до демократичних форм ведення справ, не вміють вести зборів, хай прочитає ці рапорти, а певно змінить свою думку.

Здавалось би, що це все показує, що цієї конференції не було треба. Та це показує, як дуже її було треба. Вона показує, що серед малих бізнесменів назбиралось багато недовіра до уряду й страху перед ним. З такого страху й недовіра може легко зродитися бажання захопити уряд у свої руки, як це сталося вже в Італії й Німеччині. Звісно, це не допоможе малому бізнесменові, бо, поваливши демократичну систему, уряд воліє йти рука в руку не з малим, але з великим бізнесом; але для широких мас населення, головнo фермерів і робітників, від цього не буде легше. В їх інтересі лежить, щоб уряд знайшов способи заспокоїти страху малого бізнесу за своє існування.

Гнат Крашанко.

В СТАРІМ ЗАМКУ

Історична повість.

(21)

— Ще не кінець! — захи-
лів. — Побачимо. Нехай роз-
пираться, як хочуть... бан-
да...

Жінка зачала сміятися, що
його ще більше розбісило.
Говорив щось, та так не ви-
разно, що годі було зрозумі-
ти його. Воркотів, харчів, як
роздрочений звір, деколи по-
грожуючи кулаком у сторону
вищого замку.

В дверях появилася його па-
рубок Яндрух і, хіхаючися в
потилицю, промовив:

— Вони тут господарюють,
наче би були в своїй власній
хаті... Вони нас виженуть від-
си... Що робити?

— Нехай чорти рвуть їх!
— крикнув Кіндіс. — Нехай
догори ногами вивернуть все,
що хочуть. Не борони їх, бо їх
панування тут не довге буде.
Ти не роби нічого, лиш мов-
чи... Розумієш?

Яндрух вишов.

Марко з Солоняком ще раз
обходили всі кути і закути-
ни. Оба заводили на замок
військовий лад, наче би вже
цей ночі заносилося на появу
якогось ворога перед мурами
замку. Горішній замок вже
своїм положенням був досить
оборонний. Бік, протилежний
входів від міста, стояв на

кручі при ставі. Урвана стіна
горба спадала стрімко в гли-
бокий став. В тім місці при-
ступ до замку був немисли-
мий. Лиш з правого і лівого
боку горба при їх кінцях во-
да ставу не доходила до стрім-
ких стін. З одної сторони бу-
ло там сухого ґрунту для
кількох осіб. Всеж таки ма-
ло жмійкою оборонців мож-
було тут оборонитися і від-
бити всяку напад.

Слабим боком замку був
той від нижнього замку. Мур
між ними невисокий був і
можна було на нього вдерти-
ся. Стара брама, котру ледви
затріснули, слабо держалася
на заржавілих завісах. Фіртки
коло неї цілком не було. Ді-
ру на фіртку козаки дістали
приказ забити дошками, які
Солоняк знайшов на підвір'ї,
і не питаючи Кіндіса, постя-
гав. Марко оглянув також обі
круглі малі башти по боках
замку край горба над ставом.
Солоняк показав йому під од-
ною з башт потайний хідник,
який ішов поза мур замку.
Солоняк взагалі відкрив під
мурами льох, що мавбути о-
кружляли замок, мали різні
розгалуження і виходи. Та во-
ни були тепер позасипувані
румовищем. Аж по тих обзо-

ринах і розмістивши всіх ко-
заків, оба пішли назад до ве-
жі. Солоняк до меншої кім-
нати надоліни, Марко на пер-
ший поверх до родини. Коли
прийшов, вечере вже була го-
това. Розказав батькові, що
зроблено, і сів до вечері. Лиш
і балакали:

— Так нас пуджали, а тут
цілком не так страшно, — ска-
зала сотникова. — Край пре-
гарний. Як же стягнемо тро-
хи наших людей, то буде ще
безпечніше і не так глухо й
пусто. І той Кіндіс не такий
небезпечний, міркую. Його ма-
ють за злого, бояться його і
нас перед ним перестерегають
мабути тому, що він такий
поганий.

— І Голоп'ят не такий, що-
би його малювати, — переби-
с сотник. — Та що він чесний,
кажуть його очі. Очі Кіндіса...
Я маю досвід і я ще ніколи
не помилюся, судячи людей
по їх очах. Це, що він тут си-
дить, не добром пахне. Му-
симо його якнайскорше спе-
кати. Покищо треба бути
з ним добрим, щоби ні тро-
хи не доглянув у нас недо-
в'їр до нього.

— Я ще не знаю, що тут
можна дістати і чим будемо
жити, — сотникова змінила
предмет розмови. — Лиш га-
даю, де є вірмени і жиди, там
дістане все те, що як-так
потрібне. Завтра виїду до мі-
ста на провіді.

— І я, і я! — крикнула Ма-

КОЗАКИ

Що пише про них француз у книзі, виданій 1800 року.

В різдвянім числі „Діла“ по-
міщено фейлетон Юрія Ко-
сача, затитулований „Украї-
на в „секретних мемуарах про
Росію“ Ф. Ш. Масона“. Є це
огляд книги, яку видано пер-
ший раз у Парижі. 1800—1802
року, а яку написав француз
Шарль Франсуа Фліберт Ма-
сон, що був майором у росій-
ській армії, в якому служив
у Петербурзі від 1786 до 1796
року. Книга була видана під
заголовком „Секретні спомини
про Росію“. Автор знав добре
відносини в Росії й жив близь-
ко царського двору. Описуючи
Росію, він признає у книзі
окремий розділ козакам, у я-
кі є теж завага дотично У-
країни. Про козаків пише він у
такий спосіб, що розуміє під
цею назвою ціле населення У-
країни. Він уже тоді настільки
визнавав у взаєминах Украї-
ни і Московщини, що знає, які
є бажання українців, з тими
бажаннями симпатизує і ви-
разно розрізняє москалів від
українців. Москалів називає по
французьки „russes“, а україн-
ців „ukrainien“. В розділі про
козаків пише згаданий фран-
цуз між іншим так:

„Воюючи нації козаків
зменшується з дня на день. Во-
на скоро зникне з поверхні
землі, так, як зникли інші, на
яких затаїв російський ски-
петр, хіба що якась щаслива
революція приїде в швидкому
часі, щоб визволити її з під
ярма, яке її нищить і давить.

„Козаки, пише далі Масон,
не мають нічого спільного з
росіянами, хіба що грецьку ре-
лігію й зіпсуту мову. Їхні зви-
чай, навики, спосіб життя, їжі,
війни цілковито відмінні, коли
не брати під увагу загальних
схожостей, які завжди існують
між межуючими народами, на-
ближеннями до себе вузлами
релігійними й політичними.
Козаки є далеко гарніші, вищі,
активніші, зручніші, вигадли-
віші й особливо далеко чесні-
ші від росіян, менше звикли до
рабства. Вони щирі, відважні й
говорять сміливіше. Їх зверх-
ність менш одноманітна і та-
ра, що їх накладає рабство,
ще їх не цілком споганили та
не дали скарлуватіти. Козаки,
це номади, чабани, воїновники,
грабіжники. Росіяни — ослі,
хлібороби, крамарі, тому, при-
родно, вони менш войовничі

й великі шахраї в торгівлі. Ко-
заки жорстокі й криваві, але
тільки в розгарі воєнної дії;
росіянин є з природи холодно-
крово безпопадний і суворий.

„Козацька нація тратить не-
залежність, яку мала перед
своїм об'єднанням з Росією. Її
перестали падати з хвили-
ною, коли впевняються, що це
увиді їм безкарно. Повстання
великого гетьмана Мазепи, ви-
кликане лихим трактуванням,
дало початок до гноблення їх
(козаків) ще за царювання
Петра I. Цей імператор віді-
брав їм право вибирати свого
вождя. Він переводив приму-
сові затяг в їх країні й обме-
жив козацькі контингенти, що
від тепер могли бути тільки
періодичні і тимчасові. Роз-
гніваний їх відданістю Карлові
XII, він згубив козацькі пле-
мена й розкинув їх войовників
по різних областях своєї без-
межної держави. Однак його
наступники ще поважали о-
статні козацькі військові і
громадянські інституції, бо
боялись, щоб остаточно, ути-
скаючи їх безмежно, не кину-
ти в підданство туркам або
Польщі, або кримським тата-
рам. Та з хвилиною, коли ці
три вороги перестали бути
страшні для Росії, козаки опи-
нилися у рабстві царату. Тепер,
їхня правдива республіканська
конституція не існує, рівність
між ними зникла. Їм дано
сяхтати і нині дуже тяжко про-
сто козакові діяти до якого-
небудь ступня.

„Ми сказали, — говорить
далі наш приятель француз —
що унія козаків із Росією бу-
ла добровільна й умовна — їх-
ні землі з бідою достатні для
їхніх мандрівних черед та люд-
ности, колись чисельної, були
спільною власністю цілої нації.
Жаден чужинець, навіть росія-
нин не міг там осісти без до-
зволу загалу і республіка з ве-
ликою відвагою боронила
своїх кордонів проти замахів
сусідів.

„Ось який був колись стан
козаків, стан щасливий, коли
порівняти їх колишню ціло-
квітуну незалежність з теперішнім
цілковитим поневоленням ро-
сіянами, нинішніми їхніми па-
нами або товаришами рабства.
Від часів Мазепи вони не ма-
ли більше великого гетьмана,

вибраного зпоміж себе. Цю
гідність скасовано і титул слу-
жив лише для декоративних кі-
лких фаворитів російських ім-
ператорів, як нап. Розумов-
ського та Потьомкіна.

„Російський уряд, завжди
затрівожений і завжди підоз-
ріваючий, через те, що він все
гнобить, не обмежився одним
забезпеченням себе супроти
нації, яка має так багато кіг-
тів. Не вистає йому того, що
він відбирає їй її військову си-
лу, розчленовує її територію й
втілює в давні російські про-
вінції. Оце недавно він розпо-
чав розчленування самої нації
(мова про „трансплянтацію“

50 тисяч українців на Кубань і
побережжя Криму). Коли раз
якийсь деспотизм сягнув по
права народів, він уже не спи-
ниться. Найменша перерва йо-
го паралізує, він мусить по-
ступати, щоб триматися на по-
стах, поступати, доки не впаде
в прірву, яку сам собі викопає,
або доки не розторощить себе
об перешкоди, що їх самий
нагромадив. Гнет породжує
невдоволення, яке раніше чи
пізніше розгорнеться в спро-
ти, а потім у ворохобню.
Козацька нація є нині в стані
кризи; вона хвилюється і б'єть-
ся під ногою кольоса, що її
розчавлює...

ВИЗНАЧНІ ЛЮДИ ПРО СТАЛІНА І СОВЕТИ

Англійський письменник
Бернард Шоу їздив перед кіль-
кома роками до СРСР і там
його так зручно піддурили,
що він, повернувшись додому,
хвалив панівні там відносини.
„Та тепер бачимо, що й Шоу
зачав „переорієнтовуватись“.

І так, коли один журналіст
займався його недавно, що
він думає про Сталіна, то Шоу
відповів:

„Я його знаю, бо я розмов-
ляв з ним підчас мого побуту
в СРСР. Уже тоді я відчув,
і це враження задержав і досі,
що, на жаль, Сталін сам не
знає, куди властиво він Росію
веде.

„Хіба є думка тих, що дума-
ють, немов цей геніальний
грузин згори накреслив собі
шаблон, у котрий хоче своєю
впертістю і своєю ставлею
волею втовкмачити могутчу Ро-
сію. Вірте мені, що це вла-
стиво Росія веде Сталіна;
Росія, випихана з рейок ду-
раками-доктринерами, котрих
теорії показались в практиці
неможливі до реалізування.

„Росію підчас жовтневої ре-
волюції (1917 р.) зіпхнено на
манівці чужої для неї науки.
Викликало це в масах стихійне
потрясання. І так і досі летить
кров, терор шаліє, однак
у тих приступах терпіння росій-
ська душа очищується та від-
кидає ступнево чужі налетіло-
сті. Покищо трудно ще озна-
чити, куди Росія прямує; але в
усякому разі кінцева стація
тих перемін, які там заходять
від 20 літ, не буде мати нічого

спільного ані з марксизмом, а-
ні з лєнінізмом. Не буде це ані
„фашизм“, ані „демократизм“
європейського типу, але я-
кийсь цілком новий, незнаний
досі тип державної організа-
ції“.

Подібну думку висказав у
часописі „Ле лібр Бельжик“
знавець СРСР А. Дмитрієв,
однак це не той болгарин, що
стоїть на чолі Комінтерну. Він
пише ось що:

„В останніх часах ціла влада
в СРСР зосереджувалася в
руках Сталіна і Г. П. У. (Че-
ки). Теперішнє положення
представляється в цей спосіб,
що Ежов, начальник Г. П. У.,
перепуджує Сталіна щораз
до новою небезпечкою контррево-
люції і в цей спосіб виконує
величезний вплив на фантазію
і волю диктатора. Тимчасом,
будучи формально підчинений
Сталінові, він мусить уступати
перед остаточним рішенням
Сталіна. Досвід історії вчить,
що там, де орудає влада є
виключно поліція, там вже йде
до початку кінця цілого режі-
му.

„Так якось видається, що з
хвилею заломання системи
Сталіна Совети переживати-
муть нове, дуже сильне по-
трясання, котре їх перенесе в
йілоком інший світ подій, що
дуже мало матиме спільного з
соціалістичним доктринер-
ством.

„В усякому разі будуча Ро-
сія не буде подібна до жадної
з західно-європейських дер-

жав“.

Тайну будуччини Советів
пробує відгадати також відо-
мий французький савіст Жіль
Легра, який видав недавно сен-
заційну книжку про російську
душу. На його думку, тактика
Сталіна не має нічого собі рів-
ного у світовій історії. Є це
сам вершок того душевного
наставлення, що його москалі
називають „самодурством“.
Отсю назву викував власноруч
давні російський письменник
Островський. Не значить це
обдурювання себе самого, але
„самодур“ уважав себе в кру-
зі свого ділання за найвищу
владу, котра може робити, що
хоче. Островський писав го-
ловно про московських „само-
дурів“ у власній родині.

Сталін добре це розуміє, що
з найважливіших помислів Ле-
ніна політились тепер у Со-
ветах лише стряпки, та проте
вмовляє в народні маси,
що він є найвірнішим товма-
чем науки Леніна.

Сталін приказав вирізати
вождів і півонів большеви-
зму, а інших (як ось Троцько-
го) казав вигнати за границю
чи заслати на Соловки. Рівно-
часно він грає ролю, немов то
він далі реалізує програму
жовтневої революції.

Сталін вимордував найви-
шніх більшовиків дав-
нього видання не так з особи-
стої ненависті до них, як рад-
ше тому, що відчував, що во-
ни здержують через своє за-
сіплене доктринерство при-
родний розвій (еволюцію) Ро-
сії. Він мав до вибору: або ў-
знати себе солідарним з тими
доктринерами і бути разом з
ними зметаним новими стихій-
ними змаганнями російських
мас, що стараються за всяку
ціну відобути себе з чужих
для себе рам доктрини Марк-
са, або плінити з могутнішою
новою струєю, котра в наших
очах перетворює Совети на
якийсь новий устрій новокапі-
талістичного типу.

Оригінальна тактика Сталіна
полягає на тім, що він стало
говорить, а навіть пише, про
потребу ввдення в життя тео-
ретичних догматів марксизму,
а в практиці робить цілком
щось інше. Сталін є настільки
хитрий, що зрозумів, що, хо-
тячи удержати себе якнайдов-
ше при владі, повинен посту-
пати згідно з тими стихійними
рухами російських мас, що
мають у собі деякі прикмети й
європейські й азійські.

Нема найменшого сумніву,
що Росія від 20 літ переходить
безперервну еволюцію.

І ми маємо враження, що від-
вічні прикмети російського
живла є там далеко чіткіші
від накиненої штучно доктри-
ни.

Ось так думає про Сталіна і
про теперішні Совети знавець
російського народу, Жіль Ле-
гра.

Подав Іван Н.

Ворожба.

— Чи ви вірите у ворожбу,
пане Рувковський?

— Гм... гм... як то вам ска-
зати би? І так і ні. Циганка
випорожила моїй дочці, що
завнайдомиться з торговельним
агентом, виїде за нього і як
мине рік, буде мати близню-
ки. Та-лише це перше й о-
станнє здійснилося.

Парасоля.

Відчит скінчився. Професор
шукає чогось по всіх кутах.
Підходить до нього знайомий
і питається:

— Чого ви шукаєте, пане
професоре?

— Парасолі.

— Таж маєте її в руці!

Професор зчудовано при-
глядається до парасолі:
— Щиро вам дякую! — ка-
же. — Коли не ви, я був би
мусів вертатися до дому без
парасолі.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЩО ПИШУТЬ ПРО ПРОПАМЯТНУ КНИГУ У. Н. СОЮЗУ

УЛАС САМЧУК, автор „Волині“ й інших творів, я-
кими придбав собі славу найкращого україн-
ського письменника молодшого покоління, прочи-
тавши Пропамятну Книгу У. Н. Союзу, пише між
іншим так:

„Я надзвичайно вдячний за прислану мені ма-
статичну книгу, присвячену 40-літній річниці У. Н.
Союзу. Вона мені дуже цінна, бо познайомила мене
з життям і досягненнями наших братів за океаном.
Дуже подобались мені спомини старших іммігрантів.
Деякі з них так і просяться на порядну мистецьку
повість. Найслабшим місцем у тій книзі є поезія.
Тут у нас вже не можна друкувати таких віршів.
Вони здебільша дуже наївні змістом і зовсім заста-
рілі формою. Ну, але це не є головне в книзі. Мене
дуже спокушає наша імміграція за океаном. Колись,
як матиму матеріальну можливість, поїду до Вас,
щоб познайомитися з тамошнім життям і написати
велику мистецьку повість. На мою думку, дуже по-
трібно написати повість із життя іммігрантів. У Злу-
чених Державах і в Канаді росте, як мене інформують,
нова Україна. Можливо, знаєте якогось меле-
ната, що бажав би фінансувати мені таку подорож
до Америки“.

Одну руку засунув за пояс,
другою з фантазією підкру-
чував свого рідкого вуса. Я-
кийсь час стояв мовчки, лише
важко сопів. Ніхто не пита-
вся його, чого прийшов. Лице
його мінилося так, як зміня-
лись думки в його голові.

То здавалося, що вибухне, то
видко було, що лютє потахає.
Розміркував собі щось, роз-
важив, руку зза пояса ви-
мив і спустив. Потер лице,

Сотникова встала з крісла і
поволі, поважно підходячи до
Кіндіса, промовила:

— Нині я ніяк трудити вас
не буду. Лиш дещо питаю,
ба ці сторони мені ще цілком
не знай.

Кіндіс стояв з покірним ли-
цем, та це була тільки коме-
дія. Що в його душі кипіло,
показували очі, в котрих жев-
рів огонь скаженини. Так до-
вог необмежений пан сходяв
на слугу.

— До бісурменської гра-
ниці далеко? — спиталася со-
тникова.

Закі відповів, подумав.
— Південна межа зубрин-
ських земель є також межею
України в цій стороні. За нею
вже татарський степ. Та з
найближчими татарськими су-
сідами сьак-так живемо. Тата-
ри, то звичайна дич, та тепер
про ніякі напасти на нас не
чуті. Сидять спокійно. Деко-
ли трохи якої худоби захо-
плять над границею, або пару
хлопів. Та це дрібничка.

(Дальше буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЧИ СПРАВДІ ПЕШЕНІ?

Абата Ернеста Діме, французького філософа, питалися під час його відвідин в Америці, що він думає про американську молодь.

Діме сказав, що професори вищих американських шкіл трактують учеників занадто як дітей. Діме ужив навіть слова „бейбі“, що значить трактувати когось як немовля. Додає він це пещення студентів у тому, що професори стараються зробити науку якнайлегшою.

Діме не сказав, які саме наслідки потягає це пещення студентів по американських вищих школах, але нам не трудно догадатися: коли родичі чи вчителі роблять для дитини чи ученика все легким, то в дитини чи ученика виробляється звичка полагатися на легкі завдання. В нього нема підготовки до розв'язування тяжких завдань.

Не знаю, чи добре спостерігав абат Діме американську молодь. Чи справді американська молодь така пещена, що всяке трудніше питання її відстрашує. Коли це правда про американську молодь, то щоді треба сказати про молодь і мігрантів, котрі не то трудних питань бояться, але навіть легких?

КРАЩА СИСТЕМА?

Доносять з Москви, що там покінчено ставлення фундаментів під так звану Палату Советів, що має бути найбільшим будинком у світі. Має вона бути вища, говорить в донесенні, навіть від „Емпайер Стейт Билдинг“ у Нью Йорку.

Відома, що „Емпайер Стейт Билдинг“ це найвищий хмародер у світі. Хоч з будівляного боку це гарна будова й хоч вона є прикрасою Нью Йорку, з господарського боку вона була невдачею.

Чомуж тоді Совети завзялися будувати в себе хмародер, ще вищий від найвищого хмародера в Нью Йорку? Додається не важко: є багато людей, які, побачивши високий будинок, думають, що підприємство, яке його створило, є незвичайним справним бізнесом. Думають і советські головачі, що як до Москви приїдуть туристи й побачать цей хмародер і почують, що він вищий від найвищих будинків у світі, то вони мимоволі наберуть переконання, що й комуністична система ліпша від капіталістичної системи. Звісно, розумна людина того не подумав, але більшовицький пропаганди видно не йде про познання собі розумних людей. Якби досить дураків далось зловити, то й це добре.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЗАБОБОН.

Будуючи найвищий хмародер у світі, більшовицький уряд наслідує капіталізм. І наслідує його в одній з його дурниць, як це видно з господарської невідповідності хмародерів.

І в ставленні імпульсивної будівлі більшовицький уряд іде за іншими тоталітарними урядами, які замість робити сутні поправки в суспільних і господарських справах, роблять народові фокуси-покуси, як великі військові паради, які в недумаючих людей викликають вражіння сили й розуму, але на ділі не є доказами ні сили ні розуму.

Американський гуморист Вил Роджерс підхопив добре це баламутство, коли раз публічно в театрі сказав до власника ланцюха ресторанів: „Пане, ви великий бізнесмен, бо ви побудували великий бізнес на американських забобонних дурмані, що як у ресторани стіни вималювані на біло, то в ньому дають здорову поживу“.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Цим маю честь повідомити Шановну Публіку, що в короткім часі буде отворена нова, то є ЧЕТВЕРТА ФІЛІЯ МОГО ПІДПРИЄМСТВА під ч. 288 Johnson Avenue, Brooklyn, N. Y.

Нова філія засоблена буде в різні вепрові сирові м'яси, як теж виробу м'ясарські та усякі вудженини різного гатунку.

Шинки імпортовані різної марки.

Ціни на всі продукти-будуть знижені з причини більших закупів. Числю на малий заробок, а на великий оборот.

З причини, що нова філія має більше місця, отворений буде „Wholesale Department“.

Доїзд до нової філії в дуже догідний не тільки з Брукліна, де склеп знаходиться 2 бльоки від собвею, а трамвай іде по під склеп, але й з Флорингу, Джемейки, Меспету, Канарсі й інших сторін Лонг Айленду.

Як ціни товарів будуть проголошені в часописах, заінтересуються тим певно не тільки мешканці Віліамсбургу, але й усіх інших частин Брукліна, ба й з інших частин стейту Нью Йорку, а то і з інших стейтів.

Дякуючи за Ваше дотеперішнє попєртя, поручаюся дальшій ласкавій пам'яті Шановної Публіки.

II. СТАСЮК

З УКРАїнського ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

СИРАКУЗ, Н. Й.

Український Центральний Комітет.

Від якогось часу в нашу громаду почав вкрадатися застій. Щоб цьому запобігти, одна група тихих народних працівників рішила скликати наради представників усіх національних місцевих організацій і нарадитися з ними, як саме поклати край цьому грізному явищу та як відновити діяльність у нашій громаді. Народня праця в нашій громаді має тепер усі дані, щоб гарно розвиватися, бо наша громада має вже свій У. Н. Дім, де можна скупити наші сили для українського загального добра.

На поклик Укр. Амер. Гром. Клубу скликані ці загальні наради в цілі покладення основ для „Українського Центрального Комітету“. На цих перших нарадах усі присутні члени засадничо згодилися з ідеєю творення такого комітету і цю справу віддано в руки о. М. Кузіва, місцевого пароха, до переведення.

Перші організаційні збори Українського Центрального Комітету скликав о. М. Кузів

20. січня ц. р. Явилися представники від 15 місцевих організацій: 1) бр. св. Петра і Павла, від 39 У. Н. С.; 2) укр. греко-кат. парохія св. Івана Хрестителя; 3) Укр. Запорозька Січ, від 317 У. Н. С.; 4) тов. Укр. Січ, від 282 У. Н. С.; 5) тов. Україна, від. Провидіння; 6) У. Н. Дім; 7) Укр. Католическа; 8) Укр. Жіноча Кат. Громада; 9) Сестрицтво Найсолодшого Серця Христового; 10) Укр. Червоний Хрест О. Д. В. У., від 13; 11) Укр. Амер. Громадянський Клуб; 12) Хор при укр. кат. церкві; 13) Організація О. Лемківщини; 14) від. ОДВУ ч. 9; 15) Американо-Ліджен. На нарадах був теж адвокат І. Пишняк, який місцевим українцям усе помагає в американських справах.

О. Кузів на початку пояснив обширніші цілі зборів, кажучи, що цю ціллю є служити Богові й Україні. Нашим обов'язком є служити своїй рідній церкві, своєму українському народові, несучи йому поміч у його тяжкій неволі, а притім ми повинні бути також добрими американцями.

Далі розвинулась над біжучими справами оживлена дискусія, у висліді якої вибрано уряд, до якого ввійшли: о. Кузів, провідник; І. Пігуляк, голова; М. Каній, рекордовий секретар; В. Осухівський, фінансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

сансовий секретар; А. Гіба, ка-

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Шикаговець. — Замість нарікати, що так мало є відомостей з Буковини, виявіть любов до тої нашої землі не тільки словами, але й ділами. Зложіть самі якусь жертву на допомогу Буковині. А найменні заперечуйте собі звітні часописи, або зорганізуйте якусь збірку на допомогу пресовому фондові в Буковині, бо там такі відносини, що не можна вдержати й одного українського часопису.

Односельчанин. — Як дру-гом разом не напишете читко, то не помістимо. Приходиться тратити багато часу на відчитування імен, а потім на спростування. І треба писати тільки на одній стороні паперу! Чи ще далі треба це пригадувати?

І. Н. — Звертаємо Вам увагу, що не робите поступу. Допиші далі такі баламутні, що не знаєте, що з ними робити. Ви людина грамотна, то й можна вимагати від Вас чогось серйознішого й більш обдуманого.

Скентонський. — Не нас-пайте. Там маєте під боком редактора, що є „спецом“ від „еспанського демократичного уряду“, який у нашій розумінні є „червоний“ і в тісній дружбі з Москвою. Ваш сусід проливає гіркі сльози над тим урядом. То й повинен Вам дати пораду. А нас ті справи так дуже не турбують, бо маємо доволі стоїх власних справ і турбот, наших рідних, українських. Еспанські уряди не турбувалися, коли лилася кров на наших землях. І тепер не турбуються нашими справами. То й ми не думаємо витрачати надто багато енергії за спір про те, що діється в Еспанії.

М. П., Провіденс, А. Ай. — Дякуємо за витинки з американської газети. Ваші завваги щодо тяжкого положення нашого народу в Новій Англії згідні з правдою. Це відома справа, що багато промислів попереносилися на полудніе. Безробіття відбивається, як Ви пишете, і на членстві У. Н. Союзу. І слухні Ваші завваги щодо церковної справи. Оті процеси це велике нещастя. Пишете: Що було, то минулося, а тепер треба керуватися у таких справах холодним розсудком. Розумні слова.

Д. Ш., Огденсбург, Н. Й. — Дякуємо за витинки. Кажете, що чули через радіо про трус в українській школі в Монтреалі, яку ведуть комуністи. Про те пишеться й у витинку. Ось таку рекламу роблять комуністи українцям в Америці й Канаді! І багато правди в тім, що Львів — наш, вулиці — польські, а камені — жидівські.

УВАГА! ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА! ЗАХОДОМ УКРАїнського АМЕР. ДЕМ. КЛУБУ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1938 Р.

В ГОДИНІ 5-ТІЙ ВВЕЧІР В САЛІ УКРАїнського НАРОДНОГО ДОМУ, 760 STATE STREET, PERT AMBOY, N. J.

ЛЕКЦІЯ

на тему: ОРГАНІЗУВАННЯ УКРАїнської МОЛОДІ ПРИ УКРАїнських НАРОДНИХ ІНСТИТУЦІЯХ.

На цю лекцію запрошуються молодіж і старших як з Перт Амбой, так і околиці як: Картерет, Вудбрідж, Свірно, Нью Бронсвик, Форт-Корнер і інших. На вище згадану тему буде говорити Володимир Букат. Також будуть американські бесідники.

ЗА ПРОСВ. КОМІСІЮ: Т. Пізнак, П. Клим.

УВАГА! АКРОН. ОГАЙО, І ОКОЛИЦЯ! УВАГА! ПОВІДОМЛЕННЯ

БРАТСТВО СОШ. СВ. ДУХА, ВІД. 295 У. Н. СОЮЗУ, повідомляє всі Товариства в Акроні і околиці, щоби стрималися від усяких підприємств

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1938 РОКУ бо згадане Братство вже поробило всякі заходи уладити на цей день

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

НА КЛІВЛЕНДСЬКІЙ ПЛЯТФОРМІ (Sta. Peter & Paul Ukrainian Grove Pleasant Valley and Hoerts Rd.)

Ближчі пояснення подасться в місяці червні.

Комітет. 3 лютого—Д. К.

УВАГА! УКРАїнці В ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. УВАГА! СТАВЛЯННЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ПРИ СПІВ-УЧАСТІ ВСІХ УКРАїнських НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1938 РОКУ

точно в годині 7:30 ввечір В ГАЛІ УКРАїнського НАРОДНОГО ДОМУ, 181-183 FLEET STREET, JERSEY CITY, N. J.

Величавий Концерт

сильної оперової співачки МАРІ СОКІЛ і композитора-диригента АНТОНА РУДНИЦЬКОГО.

Чистий дохід призначений на Українську Народню Лічницю у Львові.

Уряд Центр. Комітету У. Н. Організації в Джерзі Сіті.

CLEVELAND. Officers of the Ukrainian Culture Society of Taras Shevchenko in Cleveland, O., Branch of the Ukrainian National Association, Inc., No. 291, elected on January 23rd, 1938: John Burg, Pres.; Miss Mary Clebotzka, First Vice-Pres.; Julius Pelich, Second Vice-Pres.; Theodore Hryciw, Fin. Secretary; Miss Mary Jatchun, Ass. Fin. Sec.; Stephen Kania, Rec. Sec.; Michael Buchynsky, Ass. Rec. Sec.; Michael Pelich, Treasurer; Miss Genovieve Marinchak, Ass. Treas.; Auditing Committee: Michael Jarosh, Walter Blondynenko, Michael Burg, Miss Sophie Pacula, Theodore Soroka; Slek Committee: Michael Madey, Joseph Tymochko; Delegates for the Ukrainian United Organization: Theodore Hryciw, Wasył Zabyehewich; Sport and Entertainment Committee: Julius Pelich, Miss Mary Jatchun, Michael Burg; Stephen Kurylyk, Director of stage events; Ely Burg, Sergeant of Arms; Branch Organizers: Wasył S. Zabyehewich; Legal Adviser: Omer E. Malisky.

UKRAINIAN WEEKLY

(Concluded)

ANNIVERSARY CELEBRATION

The Ukrainian Progressive Club of St. Johnsville, N. Y. recently held its first anniversary meeting and elected the following officers for 1938: Mr. M. Rapacz, Pres.; Mr. G. Keba, Vice Pres.; Mr. J. Huchinski, Secy.; Mr. C. Perib, Treas.

Mr. Rapacz, toastmaster, spoke of the club achievements during the past year. Several members then gave some ideas by which the club would benefit. The young members planned to organize a dancing club, in order to learn Ukrainian dances.

Rev. J. F. Schnurer of Little Falls, N. Y. was then introduced by the toastmaster and gave a short talk on Ukrainian organizations in America.

Mr. Maksymiev of Herkimer, N. Y. sang a few solos and directed the singing. Ukrainian folk dancing under the leadership of Mr. J. Kopek, Little Falls, N. Y. followed. The dancers wore attractive and colorful costumes of the old world.

Following the entertainment a luncheon was served by the young ladies of the club in honor of its first anniversary.

CHARLES PERIN.

NEW BRITAIN BOWS TO BRIDGEPORT

Bridgeport retained its first place position in the Ukrainian State Basketball League and also its season record for yesterday afternoon when it defeated the New Britain UYPA quintet 56-44. Getting away to a fast start, the Park City tossers penetrated the New Britain man to man defense almost at will and piled up a 17-6 lead at the first quarter turn. Keeping up its furious pace, the visiting team was out in front 41-19 at half time.

Switching to a zone defense, the New Britain team had the spectators on their feet. In the third period, the locals scored 15 points to three for the visitors. Then in the final session, Kereleja, working with the small New Britain forwards up 10 more points but Bridgeport spurred in the closing minutes to pull the game out of the fire.

W. Kereleja and Petey Gut starred for the home club scoring 29 points between them while T. Kuchma carried the banner for Bridgeport while M. Feduk and M. Zelek divided second honors.

In a preliminary game, the UYPA Reserves were defeated by St. Joseph's team 24-14. Nesta was high scorer for the winners while J. Sowa starred for the losers. The scores:

	Standing	W	L	Pct.
Bridgeport	3	0	1,000	
New Britain	2	2	.500	
Terryville	2	2	.500	
Glastonbury	0	3	.000	

(New Britain Herald, January 17, 1938.)

BLUE COSSACKS UPSET SCOTTS A. C. CAGERS

Although defeated in their first two games, the Blue Cossacks annexed their first victory of the season, trouncing the Scotties quintet 40 to 12. The Scotties, an independent organization, undefeated in their last twelve starts, lacked the power and aggressiveness displayed by the newly-formed Ukrainian club of Cleveland, Ohio. The Blue Cossacks paced their opponents throughout the

game and were not threatened for the lead at any time.

Individual scoring honors went to Steve Biganosky who tallied 19 points, followed by Mike Spodar, a star at guard, with eight markers. Martin Chorney and John Nebosun also played well for the victors. Walt Livak, who was outstanding for the losers, led his team mates with eight points.

STEVE BURKO.

CLEVELAND LOSES TO AKRON

The Y.U.N. basketball team of Cleveland lost its first game to the unbeaten Ukrainian team of Akron, Ohio by a score of 18 to 13.

This was the best game played as yet this year by the Cleveland team. Steve Bobaczko led in scoring for the Y.U.N. team by making six points. Ted Feadore of the Akron Ukes also scored six points, which helped his team to victory.

In spite of the fact that the Akron Ukes have been playing basketball six years to Cleveland's first, the Y.U.N. team made a good showing. Both teams played a hard and fair game.

If any team is interested in playing the Y.U.N. basketball team of Cleveland, please get in touch with Nick Bobaczko, 904 London Rd., Cleveland, Ohio.

WANT GAMES

New Haven Booking Games. The highly favored Ukrainian Boys Club of New Haven are booking any Ukrainian basketball team under 19 years of age in Connecticut.

For games please write to:

MYRON CHABINEC
102 James Street
New Haven, Conn.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ КАПІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ

ЖАСОПИС „СВОБОДА“

ШИФКАРТИ

на найбільшій та найкращій кораблі на всі прогулянки і то до всіх країн. Виготовляємо всі документи, потрібні до подорожі — паспорт, візи, пермити, афідавіти, пенсії, і тому наші пасажирки не мають клопотів в дорозі.

ДОЛЖИ послідуємо до всіх країн ПОСПИШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на останній долі під повною гарантією, ПОМАГАЄМО негатаємим легальним відомостям до нових законів.

ПОЛАГОДЖЕМО СТАРОКАРТИ СПРАВИ відомості до теперішніх обов'язкових законів в краї. Контакти, повноваження, акти дорозів, дозвіл скрити і всі інші документи.

ПРОДАЄМО ДОМИ та інші будівлі по дуже пристойних цінах. Голосіться у всіх справах до нашого НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО по совісній параді та регулярній обслузі.

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET, (між 1-ю і 2-ю Ебено А), NEW YORK, N. Y.

ДУМАЙТЕ ПРО ЦІНУ!

Ми не жадаємо від тих, котрі до нас приходять, щоб вони забули про ціну, або не диталися за неї; ми з власної по-нуки що справу підносимо.

Як кому на тім залежить, то може переконатися з власного досвіду, що наші ціни є якнайбільш умірковані; вони є пристойні для кожної родини, без уваги на обставини.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

СИН НЕБА.

Цісар Японії, Гірогіто, ко- трого в Японії величають Си- ном Неба, сидючи на коні Ши- раякі (Білий Сир), робить перегляд військ перед їх від- їздом на підбій Китаю.

Гіпноза.

Лікар постановив пристосу- вати гіпнозу. Саджає пацієнта у фотелі та пронизує його зо- ром.

— Обережно, пане докторе — каже пацієнт — одно око я маю скляне!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

3 гостині на „Жиноу Долу“.

Гарний це зичий робити один одному мну несподіванку. Чи то дарунок, чи то гостиня з якоїсь нагоди викликає незвичайно міле почуття в той особі, що це уладжує і в той, що є обдарована. Тоді саме виявляється широчина душі і прихильність при- ятелів давньої особи. Таку власне го- стиню уладива п. В. Рутенка в навічери Нового Року в Насерні з нагоди 17 уродин. Було це 43. Стан- і тринцять жінок злило до столу. Та не щастиве число показалося зростом шаленіє і принесло гарну збірку на адресний фонд „Жиноу Долу“.

До збірки заохотили п. Голосата, патріарх, як багато користі при- носить „Жиноу Долу“ старшому жіцтву в Рідний Край. Тоді ба- жаючи добра й осміти нашим се- страм на рідній землі, ми все повинні піддержувати „Жиноу Долу“.

Зложили до фонду: п. Рутенка, Е. Сла- болян, Димедек, С. Дубас, Голова- та, Насерні, Кіс, Сивуляк, Руда- кемі, Чоник; по 50 ц. Шугрин, Ріс, А. Дубас, Шмандя. Разом \$12, які відіслано до краю через „Обе- дання“.

О. Ш.

СІНГЕГ, Н. ДЖ.

Молода на боротбу.

Члени 18-го від. МУН. заклада- ють \$11.25, які призначено на ви- звольну боротбу.

Коліявали: Цецилія Палица, Оль- га Галайда, Катерина Галайда, Ми- хайло Палица, Оми Палица, Ми- кола Сенчук, Зложили по \$1: Ф. Рудаків, Е. Струв, Н. Яценко, Н. Ко- лан, К. Сенчук, Н. Галайда, І. Ко- лан, І. Турко, О. Палица; по 50 ц. П. Сенчук, Л. Сенчук, Ю. Вітик, Ю. Ніновський; О. Косма 25 ц.

Управа 18-го від. МУН.

АСТОРІЯ, Л. АМ.

Коліяда на визвольну боротбу і Рідну Школу.

Члени бр. св. о. Нікола; від. 5 У. Н. Союзу в Асторії, Л. А., хо- дили цього року з колядою на на- родній цілі. Подемо сідє жертво- давців з укр. громад в Асторії, Л. А., які офірували коляду на ви- звольну боротбу, на Рідну Шко- лу і на Укр. Народний Дім в Асторії.

Зложили до \$3: А. Гула, М. Ма- кошич; до \$2: М. Домаренський, І. Білоус, М. Борис, А. Середя, М. Шугорський, Н. Мельник, Л. Не- белський, Лозинський, В. Врубле- ский, І. Плігарин, М. Баруч, М. Ніскав, О. Дичко, Н. Дичко, Л. Ку- барик, В. Пукан, І. Антонович, І. Ку- барик \$1.50; по \$1: Полосовий, Стівніс, Н. Демчук, І. Демчук, І. Пилип, Р. Врублевський, М. Га- лан, Якимів, Комар, А. Каминський, Бу- чко, М. Бігус, В. Старинський, К. Гусевич, Е. Михлев, А. Янько, Н. Микитин, Бодас, Савчук, Даш Дихач, М. Півко, С. Яловега, Ю. Турчак, С. Куліський, Ю. Скиба, С. Стоко- лоса, Гречин, М. Левіський, Е. Кри- вень, Н. Ладанюк, М. Беда, Н. Дамаск, Ю. Ігнат, І. Сингур, С. Лішак, Т. Микитин, Е. Лавочин, Е. Скошко, Білінський, К. Федичин, Па- насюк, М. Форнеза, Марко, А. Бурдага, Ільків, Опрішко, П. Гаври- левич, Г. Васянин, І. Сидор, Н. Бар- чин, Н. Бідик, І. Бобель, І. Василук, Н. Табак, О. Мартин, В. Якимський, Е. Голубка, Л. Пилип, А. Загорук, А. Деневен, Н. Бриславський, П. Гринишин, Ф. Романішин, С. Ло- рош, М. Заровенний, В. Черватук; по 50 ц. К. Присяжний, Ф. Драган- ко, В. Онка, Личко.

Гроші з коляди розділено за во- лєю жертвodawців: на визвольну боротбу \$60, на Рідну Школу в Га- личині \$15.50, на Укр. Народний Дім в Асторії, Л. А., \$34. Разом \$109.50.

Гроші з коляди на визвольну бо- ротбу і Рідну Школу в сумі \$75.50 відіслано до департа ОДВ.

П. Барич, секр.

БУРДІНГТОН, ВТ.

Сповідання національного обов'язку.

Іван Загорукко переслав під сідє черв. Обедання \$10 з призначен- ням \$5 на Рідну Школу; \$3 на ви- звольну боротбу і \$2 на нивалів.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОФЕРТА № 1.
Календар Червоної Калини — 60 ц.
Цюна, Мана України кольорова 50 ц.
Кишеньковий Календарик — 10 ц.
Все за ОДНОГО долара.
Замовлення разом долларом виш- лить в листі. Адресуйте: 23-33
S U R M A
317 E. 14th St., New York, N. Y.

Д-Р М. МІЛОВИЧ Старокра- вий лікар.
1422 W. GIRARD AVENUE
PHILADELPHIA, PA.

● ЛІКУЄ внутрішні недуги (це є: недуги серця, легенів, жовудка, кишків, печінки, нирок, крові, жид, нервовий, цукрову, хоробу і інші) і полові недуги.

УРАДОВІ ГОДИНИ: в понеділок, середу, четвер і суботу 10—2:30; вівторок і п'ятницю 3—8:30.
Telephone: STEVENSON 2014

Д-Р С. ЧЕРНОВ Європейський спеціаліст.
● Гострі й хронічні недуги чо- ловіка і жінки — Шкіра й кров.
223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.
Офісові години 10—8; неділя 11—2.
Жінка-доктор до обслуги.
● Проміні X & флюороскоп \$200.

DR. MORRIS SMITH
повідомляє, що переніс свою канце- лярію від числа
240 EAST 22nd STREET
NEW YORK CITY
(Близько 2nd Avenue).
Урадові години від: 12—2-го попол- 6—8-го вечір.
Телефон: STUYVESANT 9-1679

Д-Р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ.
Урадові години:
Від 1—3 пополудні і від 6—8 вечір. В неділі згідно з умовами.
718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J.
(near Springfield Avenue)
Tel. Essex 3-4468.

Д-Р ЮРИ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2110.
Урадові години: рано від 10 до 12, вечір від 6 до 8, в неділі рано від 10 до 12.

Д-Р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ.
Урадові години:
Від 1—3 пополудні і від 6—8 вечір. В неділі згідно з умовами.
718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J.
(near Springfield Avenue)
Tel. Essex 3-4468.

БОЛІ НІГ.

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жила, болячі ноги, флебі- тис (запалення жил), напухлі або болісні ноги, чи кісточки і рев- матичні ноги успішно лікуємо бо- лінни європейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 вечір, в понеділки і четвер- ги від 1 до 8:30 вечір. Нема ура- дових годин у неділі.

Товариство українською мовою.

Dr. L. A. BENLA
320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

Двозначно.
Вона: — А чи буде ти мене любити навіть і тоді, як я вже буду старша і поганіша?
Він: — Що ти говориш, моя кохана, старша можеш бути, однак поганіша — ніколи!

— Чи можу бачитися з па- нею?
— Можете зателефонувати до мене.

— А число телефону?
— Є в телефонній книж- ці.

— Та ж я не знаю назвища!
— Назвище є побіч числа телефону.

РЕВМАТИЗМ ЗДЕРЖА- НИЙ УПРОДОВЖ 48 ГОДИН.

Новий лік юнорського лікаря при- носить пастя тисячам. — Прогане ревматизму доучається за сини, з сутюбів і з миза.

Отрути у нашій крові, спричиню- ють ревматичні болі, задеревіють та напухлість і не дають вам сподію- рватися без докучливих болей. Шо- би полегшити свої страждання, ви мусите уявляти свою кров від отрути. Ця докторова нова медицина робить це швидко. Не має в собі дурману — безпечна для молодих і старих, не чинить небезпечки серцю. Називається цей лік BARUVACOL і ви можете спробувати його на отій ретельній пропозиції: витягнїте отсе оголошення і зашліть його поштою враз з вашим називнем і адресою до: Atkins Laboratory, 44 East 63rd Street, New York City. (Можете теж прийти особисто). Грошей не пося- дайте. Зашлитей поштові \$1.85 і кілька центів за доручення (C.O.D.), коли він принесе вам Барувакол. Уважайте його ви добі (48 годин). Як не почете полегши, то незу- жити лік зверніть, а ми вам віднес- мо назад \$1.85. Пошто- терпіння це один день. Години: 10 до

(Svoboda)

БОЛІ ПРОМІНАЮТЬ ЗВИЧАЙНО ПЕРШОГО ДНЯ.

Отрути у нашій крові, спричиню- ють ревматичні болі, задеревіють та напухлість і не дають вам сподію- рватися без докучливих болей. Шо- би полегшити свої страждання, ви мусите уявляти свою кров від отрути. Ця докторова нова медицина робить це швидко. Не має в собі дурману — безпечна для молодих і старих, не чинить небезпечки серцю. Називається цей лік BARUVACOL і ви можете спробувати його на отій ретельній пропозиції: витягнїте отсе оголошення і зашліть його поштою враз з вашим називнем і адресою до: Atkins Laboratory, 44 East 63rd Street, New York City. (Можете теж прийти особисто). Грошей не пося- дайте. Зашлитей поштові \$1.85 і кілька центів за доручення (C.O.D.), коли він принесе вам Барувакол. Уважайте його ви добі (48 годин). Як не почете полегши, то незу- жити лік зверніть, а ми вам віднес- мо назад \$1.85. Пошто- терпіння це один день. Години: 10 до

(Svoboda)

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ

Випробоване средство від ревматизму і перу- стуху, біль в руках, ногах, крижах, змину в югах, а поза сірою акції муравів лизали. Ті недуги уступають до ужиття „МІЗАР“.

Великий слід коштів — \$6.25. Малий \$4.25. — Належність аксидати разом з за- мовлення на адресу:

СН. LOZINSKI, Dept. S.
2325 N. Michigan Avenue
Chicago, Ill.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без рішучі, як далеко позв- Нюарком. Вразі потреби теле- фонуйте до нас. Обслуга ширя і мисла. — Офіс:

383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5547

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАПІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568

ІВАН БУНЬКО

Новий український Удиректор
заряджує погребам по ціні так
низькій, як \$150. Обслуга
нахроща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 84th St., NEW YORK CITY.
Dignified Funerals at low as \$150.
Telephone: Orchard 4-3083

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ.

Тарзан припровадив трьох ув'язнених сторожів під дере- во, від якого недалеко був розташований гурт дикуна. Після цього він узяв одного дикуна під паху і витаскав його на дерево та положив на галузіях. Далі зробив те саме з двома іншими. Ще далі він зв'язав одному з них ноги і ро- зіткнув рота. Та дикун був та- кий переляканий, що не міг кричати.

Тепер Тарзан повісив дикуна коміть головою на гілці і ви- дав зо своїх грудей могутній окрик. Всі дикуни внизу за- мовкли. Вони чули голос, а не знали, звідки він походить. Також вони відразу пізнали, що цей голос не належить до члена з їх племені. Та вслід за тим голосом почала спуска- тись голова одного їх сто- рожа. Чорні скупчили на неї увагу.

Що це могло статися? — ди- вувались усі дикуни. Деякі ки- пали очима і думали, що це привид. Та це був справді їх знайомий сторож. Ще трохи і вони могли навіть його дітку- тись. Іх усіх проняв великий жах. Відразу вони собі поду- мали, що тут якесь нечисте ді- ло, що це робота якогось ча- рівника. Та в тій же хвилі вони почули знов дивний голос:

„Я Тарзан, могутній пан лю- дей і звірів. Моїми воїнами є вазіри. Хто моїх вазірів, в'яз- нить, той зазнає від мене тяж- ких кар. Отож не відважтеся далі в'язнити в'язнів. Відчиніть наостіж брами і дайте їм змогу спокійно вийти. Коли ні, то громи на вас спадуть“. Голос замовк, а чомусь ніхто з дику- нів не рухався, щоб виконати його волю. Невже підступ не вдавсь?